

FAKTA

Omfordelingstaxametre og -tilskud i det nuværende bevillingssystem

Hovedkonklusioner

- I det nuværende bevillingssystem eksisterer der fire omfordelingstaxametre- og tilskud, der skal imødekomme strukturelle problematikker for institutioner for erhvervsrettede uddannelser.
- Der findes to omfordelingstaxametre og -tilskud, der skal imødekomme strukturelle problematikker for institutioner for almengymnasiale uddannelser.

Regionaliseringsfaktoren

På institutionerne for erhvervsrettede uddannelser (IEU) er de enkelte institutioner tilknyttet en regionaliseringsfaktor¹, der skal imødekomme regionale forskelle ift. prisniveau til fremskaffelse og vedligeholdelse af bygningsmassen. Den grundlæggende tanke med regionaliseringsfaktoren er, at prisniveauet i storbyerne oftest er højere sammenlignet med i udkants Danmark. Regionaliseringsfaktoren er et udtryk for, hvor stort et bygningstaxameter institutionen får pr. årselev (ÅE), hvor faktoren er fastsat til hhv. 0,8, 0,844, 0,9, 1,0 og 1,05².

Socialt taxameter

Socialt taxameter blev indført med finansloven for 2015 for at give institutioner med en høj andel af frafaldstruede elever midler til at iværksætte en ekstra indsats mod frafald. Det sociale taxameter blev udmøntet som en intern omfordeling på ungdomsuddannelsessektoren, hvor undervisningstaxameteret blev reduceret med 2 pct. Tilskuddet er tiltænkt at skulle anvendes til f.eks. undervisning, lærere, vejledning og sociale arrangementer, men ikke til administration eller lignende. Socialt taxameter omfatter alle kompetencegivende ungdomsuddannelser, dvs. stx, hf, hhx, htx, erhvervsuddannelsernes grundforløb, studierettet påbygning og eux. Det sociale taxameter udmøntes som et tillægstaxameter med tre forskellige takststørrelser afhængigt af institutionens andel af frafaldstruede elever på de enkelte uddannelsesområder. Socialt taxameter er ikke knyttet på en institution, men til hvert enkelt uddannelsesudbud. Givet at en institution har flere forskellige udbud, kan ét udbud udløse socialt taxameter, mens et andet ikke udløser taxameteret.

¹ Institutionerne for almengymnasiale uddannelser, voksenuddannelsescentrene og SOSU-skolerne er ikke omfattet af dette, da de ved deres overgang til selveje fik overdraget bygningerne efter betalingsevne modellen.

² For at imødekomme en negativ budgetregulering ifm. aftale om bedre veje til uddannelse og job (FGU) blev regionaliseringsfaktoren på 1,1 sænket til 1,05, hvilket har betydet en samlet reduktion i bevillingen til erhvervsskolerne på 8,8 mio. kr. jf. [aftaletekst 15.11.2019](#).

De tre takststørrelser for socialt taxameter er at finde i tabel 1.

Tabel 1: takststørrelser for socialt taxameter

Takst 1	Takst 2	Takst 3
4.630 kr.	5.140 kr.	5.550 kr.

Kilde: Finanslovsforslaget 2021

Takst 1 udbetales til institutioner, der har mellem 43 og 50 pct. frafaldstruet elever, takst 2 udbetales til institutioner, der har mellem 51 og 60 pct. frafaldstruet elever og takst 3 udbetales til institutioner, hvor 61 pct. eller derover af eleverne vurderes at være frafaldstruet.

Ved en genberegning af det sociale taxameter på finansloven for 2019, skete der en forskydning i den samlede bevillingsramme til de givne uddannelser³.

En ny evaluering af det sociale taxameter viser, at de institutioner, der modtager socialt taxameter, i gennemsnit bruger relativt flere midler på undervisningens gennemførelse end de institutioner, der ikke modtager socialt taxameter. Dette indikerer at modtagerne af det sociale taxameter prioriterer at bruge de ekstra midler på at styrke undervisningen. Men evalueringen tyder også på, at institutioner, der modtager socialt taxameter ikke har reduceret frafaldet mere end andre institutioner⁴.

Skyggeelev taxameter

For uddannelser med en lille elevtilgang ydes der taxametertilskud til et fastsat mindste antal elever pr. år for en eller flere skoleperioder for erhvervsuddannelsens hovedforløb for at bevare uddannelsen på en IEU i landet.

Differencen mellem det faktiske antal elever og det fastsatte mindste antal elever kaldes skyggeelever, hvor taxametertilskuddet hertil kaldes skyggeelevtilskud.

Skyggeelevtilskuddet ydes til både undervisnings-, fællesudgifts- og bygningstaxameteret for den pågældende uddannelse. Det er Ministeren, der afgør hvilke uddannelser, som kan udløse skyggeelevtilskud, hvor der årligt er mulighed for at yde op til 17,88 mio. kr. i skyggeelevtilskud.

Udkantstilskud

Der kan yde udkantstilskud til IEU'er, der udbyder erhvervsgymnasiale (hhx/htx) og/eller EUD-grundforløb i udkantskommunerne. Udkantstilskuddet ydes på baggrund af institutionens udbud på hovedskolen og afdelinger i udkantskommuner.

Udkantstilskuddet kan opretholdes ved fusion såfremt udbuddet opretholdes og den fortsættende institution godkendes som en IEU. Ved en fusion og den fortsættende institution godkendes som en institution for almengymnasiale uddannelser, da vil udkantstilskuddet kun opretholdes i en fireårig overgangsperiode.

Udkantstilskuddet for IEU er at finde i tabel 2.

³ https://deg.dk/fileadmin/4_Medlem/4_Oekonomi/Taxameteranalyser/190212_Socialt_taxameterFL19.pdf

⁴ Evaluering af socialt taxameter, Børne- og Undervisningsministeriet 2020

Table 2: Udkantstilskud for IEU

Uddannelse	Takst, kr.	Antal udbud	Mio. kr.
Omsorg, sundhed og pædagogik	267.940	14	3,8
Fødevarer, jordbrug og oplevelser	260.060	22	5,7
Kontor, handel og forretningsservice	245.610	23	5,6
Teknologi, byggeri og transport	773.670	19	14,7
Erhvervsgymnasiale uddannelse	245.610	39	9,6
I alt	-	117	39,4

Kilde: Finanslovsforslaget 2021

Der kan ydes udkantstilskud til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse efter to kriterier:

1. at institutionen har mindre end 430 stx-årselever i året før finansåret
2. gymnasiet defineres som et udkantsgymnasium, hvis elever, der er optaget på gymnasiet, vil få mere end 20 km med offentlig transport til nærmeste gymnasium, dersom uddannelses tilbuddet på det vurderede gymnasium falder bort.

Der gives ikke udkantstilskud til afdelinger af gymnasier, der er fysisk placeret andetsteds end moderinstitutionen, medmindre afdelingen tidligere har modtaget udkantstilskud, som selvstændigt gymnasium og fortsat opfylder elev- og afstandskriterierne. Dette gør sig også gældende, hvis institutionen har fusioneret til en IEU. Udkantstilskuddet kan maksimalt udgøre 13.230 kr. pr. stx-årselev og 2.758.323 kr. pr. institution.